

י' א ב מיי' פ"ד מהל'
סוכה הל' ה טוש"ע
א"ח ס' תרכח סעיף 3:
בז' ג מיי' שס הלכה טז
טוש"ע א"ח ס' תרל
סעיף יא:

וסִיכָן רַבִּי יְהוּדָה פּוֹסֵל וּמַכֵּה
לְפָנָיו דַּמְתִּיתִין לְעֵילַי (דף כה)
סָמֵן סוֹכְתוֹ צִכְרֵהּ הַמְטָה
עוֹלִי וְיִמִּי הִכָּה לָנוּ בְּמִטְלָלָן
לֵעַל גְּבִי הַצְהָמָה דְּלִיכִי לָמַח לִ
לְרִי יְהוּדָה תִּפְסוֹק לִיָּה מִשּׁוֹם
לֵה קִצֵּעַ דְּכַפְרִישִׁית לְעֵיל אֱלֹהִי
סוֹכָה עַל ד' קוֹדֶנְסִים וּסְמָן
הַסֶּכֶךְ וְהַכְּנִים שֶׁם הַצְהָמָה
עָלֶיהָ קִרְקֵעִיתָהּ וּמַחֲלִיתָהּ עַד
דֵּלָה חֲוִיָּה לְצִעֲנָה דְּלִינִי עוֹלִי
גְּבִי צְהָמָה צִיּוֹם טוֹב:

סוכה הראויה לשבעה. מהאי
טעמא נמי היה פוסק
בסוכה על גבי אילן: **ורבי** יהודה
מבשר. בשלל סמך הסוכה על גבה
אירי דל"כ הוא לה כסמכה כשרעי
המטה: **ולא** **עבר**. כההמת
מונה בצבר מניחין על היקצר אצל
גדולה לסמוס את חללה והוא נקרא
גולל כדמוכה במסכת אהלות פרק
ט"ו **מ"ח** דמן קורה שעשאה גולל
לקצר בין מוטע על ידה בין עומדת
אין טמא אלא כנגד הפתח ועוד
תניא בתוספתא לאהלות **פס"ו ע"ג** גל
של צורות גולל **ל** לקצר הטועב בחוכו
עד ארבעה טפחים טמא דברי רבי
יהודה וחכמים אומרים אינו טמא
אלא סדר הפנימי נזרכו של קצר
משמע דנקרא גולל מה שקוטה החלל
ועוד תניא בתוספתא לאהלות סוף
פרק **ז' (שני)** שתי אצנים גדולות של
ארבעה טפחים שעשאן גולל לקצר
המאחיל על גבי שתייהן טמא ניטלה
אחת מהן המאחיל על גבי שניה
טעור מפני שיש לטוומאל דרך שחתא
מכל הני משמע שחתה הגולל כולו
חלל ואע"ג דכפ' בהמה המקשה **(חולין**
דף עב.) נפקא טומאת הגולל מדכתיב
על פני השדה דתשמע דאין דבר על
גבי הגולל ועומד מגולה על פני
השדה וזמנין דאינו מגולה כי היא
גדל של צורות דאינו טמא אלא סדר
הפנימי ודופק הנזכר בלשן מקום עס
הגולל הם אצנים שהגולל נשען עליהם
כדתנן פרק **ז' לאהלות מ"ד** ואחיהו
דופק את שהגולל נשען עליו אצל
דופק דפקין טעור דפמנים מניחין
אצל לסמוך אותה שהגולל נשען עליה
והיא נקראת דופק דפקין ורצין
לקדקד על דלמך פ' העור והרטוב
(חולין דף קכו.) גולל מוטמא בזמנא
וינאחל היכי דמי בשללמא מגע אפסר

דיומדין לצור שצרכות הרבים והצור
 עמוק עשרה דהוא רה"י ואין יכול
 למלאות ממנה אלא אם כן מוקף
 מחיצות ומפני זהמות עולי גללים
 התיירו המחיצות בארבעה דיומדין
 לארבע פיאות ואמר ר' מאיר דלא
 עדיין חדה מהקן צבלי חיים טעמא
 מפרש לקמן: ולא גולל לקבר. כלומר
 אם עשאוהו כסיוי לארנו של מת אין
 שם גולל עליו לטמא דחמר' בזהמה
 המקשה דגולל מטמא במגע ובמשא
 ובאהל דמניא (חולין דף עג.) על פני
 השדה לרבות גולל ודופק: ור' יוסי
 הגלילי. מפרש לקמיה (טעמא: גזרה
 שמה טמא. בזהמה ציט טבז ותפול
 ואין כאן דופן ונמצא צבלי מנחות
 סוכה ולקמיה [וכן] פריך ובגולל דקולא
 היא מאי טעמיה: קשור. דליכא
 למיחש שמה תבצח: דכולי עלמא.
 בין לאביי בין לרבי זירא מכשיר
 רבי מאיר: דאי גמי מיית. ויפול
 ים צנבלתו עשרה: מיחש לא שכיחא.
 ואפילו רבי מאיר לא פסיל: והאיכא
 רווחא. דביי כרעי שדיא פירא
 ואפי' כשהיא חיה: דעדיד ליה.
 גדר רבי רגליה: צהאל ודנפא.
 הוצא ללובי דקל. דפנא ענפי עץ
 שקורין לור"ר וגדל בו פרי שקורין
 בא"ש: רבעה. רובלת: אשלי.
 חבלים: הא מסיחא באשלי מלעיל.
 ואם תמות אינה נופלת: וימנא דמוקי
 לה פחות מג' כו'. פעמים ואשין
 בגובהה של בהמה אלא שבעה ומשהו
 וסוכה עשרה דקאי לה בפחות
 משלשה סמוך לסכך ואחריין לצור:
 ויכין

למאן דאמר גזרה שמא תברח נחוש שמא
יבא רווחא דביני ביני דעביד ליה בהוצא
אשלי מלעיל ולמאן דאמר גזרה שמא תמות
וזמנין דמוקים בפחות משלשה סמוך לסכך
וכיון

מן הנד אלא כהאל מאי אריא משום גולל חיפוק ליה משום שהקבר סתום ותניא כנוזר פ' כהן גדול (דף עג:) או בקרבן ז' קרבן חתום דלמרי' טומאה בזקעת ועולה בזקעת ויורדת ואין לומר דלמטריך היכא דאין המת בקבר דאי לימיה אם כן לא מטמא משום גולל דאפי' כי לימיה ויש מקום לטומאה לנאת לא מטמא ואין לומר נמי כגון דבולט חוץ לקבר דהא מה שחון לקבר טהור כדקאמרין אין טמא אלא כנגד הפתח דהא דקמי סיפא עשה ראשה גולל לקבר אין טמא אלא עד ארבעה טפחים והיא כשנתה על הקבר מעומד איירי דכולה כנגד הפתח ועד ארבעה דקמי היינו בגובה דומיא דההיא דג' של כרורות דרבי יהודה וימיה מניין לנימור דלמטריך למאהיל על הגולל כנגד מחיצות הקבר שהגולל מונח עליהם דלע"פ שאין מאהיל כנגד חלל הקבר טמא משום דמאהיל על הגולל דאם אין שם גולל טהור: **בפיר' קשור בורי ע"מא לא פליגי.** לשון ה"ס משונה כאן משאר מקומות דרבי ירמ' ואבי' תרווייהו מפרשי טעמא דרבי מאיר והוא ליה למימר מאי בינייהו והוא מפרש והולך בלשון פליגי: **וְלִמְאֵן דַּאֲמַר שְׂמָא תְּבוּרַת יְחִיוֹשׁ שְׂמָא תְּבִרְחָא.** דלע"ג דלמלאן דלמרי שמה צברת נמי על כרחק ר' יהודה דמכשר לא חייס מ"מ אצי אליצא דר"מ דחייס למימיה דלא שכיחא כ"ש דיש לו לחוש לשמה צברת דשכיחא: דמנין

(א) לעיל 1: 3) ז"ל ברוח
מזוה ד"ס כך גרסת
תוספות לעיל 1: ד"ה
העושה ויכ"ג הראש"ש
והר"ן] (ג) לקמן כו:]
(ד) עיניו מדר, שם] (ס)
טו:] (ו) שם] (ז) יומא
יג.] (ח) דף כד:] (ט) ז"ל
ששמו גולגל, י) ז"ל
שלישין] (כ) יע"ע תוס'
ברכות יט: ד"ה מדלגין
וכו:],

תורה אור השלם

1. חג הסוכות תעשה לך
שבועת ימים באספך
מגרגך ומיקבך:
דברים טז יג

מוסף רש"י

בראש הספינה. שהיא
גבוהה מאל, כספיות הים
שכן גדולות והרוח צאה
ועוקרתה (לעיל I:).

לְעֻזֵי רֵשׁ"י

לוריי"ר. דפנה.
ביי"ש. גרגירים
(ובפרט פירות הדפנה).

רבינו חננאל

ואוקימנא ביכולה לעמוד ברוח מצויה דיבשה ואינה יכולה לעמוד ברוח מצויה ים, ור' עקיבא היא, דאמר סוכה דירת עראי בעינן, וקיימא לן כוותיה.

ואין עולין כל ביום
והוקצמנו לך מאיר,
טוב וקצמנו סוכנו על
החג, במה, ו' מאיר
מכשיר, ו' הורה פוסל
סוכה דברי סוכה הדוית
ליו לשבעת ימי החג,
דרימכס סככות תשוב
שבעת ימי, והא אין
יכול לעלות כל ביום
דנקן אלו כל משום
סכות אלו עולין באילן
ולא וקצמנו על גבי במה.
והא אמר לך במה.
נמי מדאורייתא חזיא ורבנן
הגורו בך, עשה
למכה, ו' מאיר
פוסל ו' יהודה מכשיר,
שהיה ר' מאיר אומר לך
כד שיש בו דברי חיים
אין עושין אותן לא דופן
לסוכה אלא לחי מאיר,
אמר אמת ר' מאיר, אמר
אבי גידה שמא תמות
בשום גזירה פוסל
מכלל דרשון מעליא, אמר
הא איתא ורשון ומכשיר
ועד ארעא ורשון דעב
לה בהרצא ורשון, ומשום
שלא תרביע תחתיה, תלא
בהכלים כ